

školní četba

Jan Neruda

BALADY A ROMANCE

**PODPOŘTE NAKLADATELE
PŘÍMÝMI NÁKUPY
NA JEHO ESHOPU**

**knihy, CD, DVD
a digitální produkci
najdete na**

www.eshop.carpe.cz

**POMŮŽETE VYDÁNÍ
DALŠÍCH TITULŮ**

Děkujeme a vážíme si vaší přízně!

Jan Neruda

Balady a romance

Carpe diem
2020

O knize

Sbírka **Balady a romance** zaměřuje balady s romancemi tak, že mnohdy vyznívají opačně. V baladách často zpracovává národní tematické náměty z Bible nebo starých legend, objevuje se téma vztahů mezi matkou a synem.

O autorovi

Jan Neruda (1834-1891) byl český básník, prozaik, novinář, dramatik, literární a divadelní kritik, vůdčí osobnost generace májovců.

Dílo

Básnické sbírky

Hřbitovní kvítí (1858) – první básnická sbírka, velmi pesimistická. Verše vyrůstající ze zklamání soudobým životem, společností, nečinností národa, z odporu vůči nastavené morálce, pohledu na skutečnost. Objevuje se tu i sociální otázka, zabývá se chudobou. Nedůvěřuje lásce ani lidem. Pocity osamění, rozervanosti.

Knihy veršů (1867) – obsahují verše z let 1857–1867 a výbor ze sbírky Hřbitovní kvítí.

Písňe kosmické (1878) – v této básnické sbírce opět objevuje smysl svého života, snaží se být optimistou, reaguje na rozvoj vědy a techniky. Oslavuje kosmická tělesa a lidskou touhu po poznání. Objevuje se tu materialistické chápání světa, polidšťuje vesmír. Vlastenecké verše spojuje s vesmírnými tělesy. Toto dílo vyjadřuje pocity generace májovců.

Balady a romance (1878–1883)

Prosté motivy (1883) – jedná se o jeho intimní deník. Zde se objevuje přírodní tematika. Život člověka přirovnává ke koloběhu ročních období. Jaro = mládí, léto = dospělost, podzim = stáří, zima = smrt. Tato období i popisuje.

Zpěvy páteční (1896) – vrchol jeho tvorby, tato básnická sbírka vyšla až po jeho smrti, k vydání ji připravil Jaroslav Vrchlický. Život národa je srovnáván s Velkým pátkem, projevuje víru, že přijde vzkříšení. Vyslovuje se zde k velké lásce k národu a přemýšlí nad naší historií – obrací se k husitství.

Próza

Arabesky (1864) – první prozaická kniha. Jedná se o soubor povídek, jehož jádro tvoří povídky z konce 50. let a počátku 60. let. 19. st. V popředí těchto povídek není děj, ale popisná charakteristika, realistická drobnokresba, úvaha, dialog. Výrazný je humor, ironie, sarkasmus, to vše tvoří jakousi mozaiku. V popředí jsou svérázné figurky, které jsou zachyceny v kontrastním vztahu k prostředí, do kterého jsou zařazeny. Jedná se o lidi z periferie, které společnost vyřadila. Neruda odkrývá jejich smutné a tragické momenty, představuje je jako lidi plnohodnotné, citově bohaté.

Tím se staví do opozice proti předsudkům a dobově konvenčnímu pohledu. Neruda zde využívá svých vlastních zážitků, zkušeností, používá známé prostředí, nahlíží na události zdola, podává čtenáři pouze výseky ze životů postav. Povídky *Měla gusto!* a *Za půl hodiny*, ve kterých se objevují v té době tabuizované sexuální a erotické motivy, byly do souboru přidány až po Nerudově smrti.

Různí lidé – studie a obrázky povah a osudů lidí, které potkal v cizině.

Trhání – román o dělnících na železnici.

Pražské obrázky – zachycují život chudých.

Pařížské obrázky (později přejmenované na *Menší cesty*)

Povídky malostranské (1878) – jsou považovány za jeho vrcholné prozaické dílo. Vytvořil zde obraz pražské Malé Strany v době před rokem 1848 na základě svých vlastních vzpomínek. Zobrazuje zde typické postavy českého měšťanstva. S humorem líčí jejich vlastnosti, kritizuje místní život. Používá formu novelisticky uceleného příběhu, jindy se jeho vyprávění skládá z řady drobných záběrů všedního života. Hrdinové jsou přesně charakterizováni, každý z nich má jiný projev. On sám uměl skvěle typizovat. Místo slova povídka používá slovo arabeska, nebo črta (tzn. něco mezi fejetonem a povídkou).

Praha (1942) – povídky vybral Karel Polák

Divadelní hry

Jeho divadelní pokusy nejsou příliš kvalitní a nebyly úspěšné. Komedie postrádají živost a vtípnost.

Ženich z hladu (1859)

Prodaná láska (1859)

Merenda nestřídmych (1860)

Francesca di Rimini (1860) – tragédie, námět od Danteho.

Žena miluje srdnatost (1863)

Já to nejsem (1863)

Zdroj: Wikipedia